

Stanowisko Fundacji Panoptykon¹ w sprawie założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych²

Zgodnie z założeniami do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (dalej: **projekt, założenia**) planowane jest „przeorientowanie Centralnej Ewidencji Kierowców (CEK) i Centralnej Ewidencji Pojazdów (CEP) z funkcji czysto ewidencyjnych na usługowe”. Z realizacją tego celu wiąże się zwiększenie zakresu danych przetwarzanych w zbiorach CEK i CEP, a także zmiany zasad dostępu do nich. W naszej opinii sygnalizujemy potrzebę uwzględnienia w dalszych pracach nad projektem zasad adekwatności i proporcjonalności przetwarzania danych osobowych wynikających z Konstytucji RP oraz ustawy z 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2002 nr 101, poz. 926 t.j. z późn.zm.). W uwagach szczegółowych zwracamy uwagę na niektóre z propozycji zawartych w projekcie, które naszym zdaniem rodzą szczególne zagrożenie dla ochrony prywatności i autonomii informacyjnej jednostki. Zwracamy przy tym uwagę, że pełna ocena zgodności proponowanych przepisów z powyższymi zasadami będzie możliwa dopiero po przedstawieniu projektu ustawy, który rozstrzygnie istniejące na etapie założeń wątpliwości. W związku z tym prosimy o włączenie Fundacji w konsultacje społeczne projektu ustawy.

1. Zakres danych zbieranych w zbiorach CEK i CEP

Projekt zakłada rozszerzenie katalogu danych, jakie będą przetwarzane w zbiorach CEK i CEP np. o informacje dotyczące badań technicznych pojazdów i tzw. zdarzenia ubezpieczeniowe. Projekt zakłada przy tym odstępianie od ustawowego określenia katalogu danych, jakie będą gromadzone w zbiorach. Dotychczasowy stan prawny powoduje zdaniem projektodawcy „brak możliwości elastycznego dostosowania zakresu danych i informacji do zmieniających się uwarunkowań prawnych oraz potrzeb obywateli i przedsiębiorców”.

Naszym zdaniem ustawowe określenie katalogu danych zbieranych w zbiorach CEK i CEP ma charakter gwarancyjny i w pełni realizuje wymóg wynikający z art. 51 ust. 1 Konstytucji, zgodnie z którym nikt nie może być obowiązany inaczej niż **na podstawie ustawy** do ujawniania informacji dotyczących jego osoby.

Jednocześnie zwracamy uwagę, że zakres zbieranych przez organy państwa informacji o obywatelach nie może być większy niż to niezbędne w demokratycznym państwie prawnym. W związku należy podkreślić spoczywający na projektodawcy obowiązek wykazania, że dane, które mają być przetwarzane w zbiorach CEK i CEP, są niezbędne.

¹ Stanowisko przygotowane przez Wojciecha Klickiego.

² Projekt z 10 lipca 2014 r.

2. Wprowadzanie danych do zbiorów CEK i CEP oraz udostępnianie danych

Projektodawca kładzie duży nacisk na potrzebę zapewnienia prawidłowości danych, które będą przetwarzane w zbiorach. Jednym ze służących temu celowi narzędzi jest nałożenie na podmioty przekazujące dane do zbiorów obowiązku weryfikowania danych przed ich przekazaniem do ewidencji oraz obowiązek wyjaśniania niezgodności danych. Naszym zdaniem propozycja ta wymaga doprecyzowania i wprowadzenia gwarancji, że podmioty przekazujące dane do zbiorów będą miały dostęp wyłącznie do tych kategorii danych, za których wprowadzenie do systemu odpowiadają.

Zwracamy również uwagę na konieczność enumeratywnego wskazania katalogu podmiotów, którym udostępnia się dane ze zbiorów CEP i CEK. Podobnie, jak wskazanie w ustawie katalogu zbieranych w zbiorach danych, precyzyjne wskazanie w ustawie, kto może uzyskać dostęp do danych ma charakter gwarancyjny. Jak wskazało w swojej opinii dotyczącej projektu Rządowe Centrum Legislacji konieczne jest również „określenie szczegółowego zakresu danych, które udostępniane będą określonym podmiotom (np. jakie jest *ratio legis* udostępniania komornikom informacji o liczbie punktów karnych), co pozwoli na realizację postanowień art. 27 ust. 2 pkt ustawy o ochronie danych osobowych”³.

Projektodawca wskazuje, że „projekt CEPiK 2.0” stworzy szereg nowych e-usług obejmujących takie usługi, jak „udostępnij dane pracodawcy” czy „sprawdź szkołę jazdy”. Zwracamy uwagę, że prowadzenie takich usług – sprowadzające się *de facto* do udostępniania określonym podmiotom konkretnego katalogu danych ze zbiorów CEP lub CEK – wymaga istnienia konkretnej podstawy prawnej, określającej zasady działania konkretnej e-usługi.

³ <http://legislacja.rcl.gov.pl/docs//1/229421/229427/229430/dokument121194.pdf>.